

Інструкція по встановленню OTaMan в O4OS Linux

Зміст

Інструкція по встановленню OTaMan в O4OS Linux.....	1
1. Завантаження дистрибутиву O4OS.....	1
2. Встановлення Q4OS з KDE Plasma.....	2
Планування розділів.....	4
3. Встановлення OTaMan.....	11

1. Завантаження дистрибутиву O4OS

Ця інструкція описує інсталяцію дистрибутиву O4OS. Цей дистрибутив можна завантажити за посиланням <https://q4os.org/downloads1.html>.

Q4OS має різні конфігурації з використанням двох середовищ стільниці:

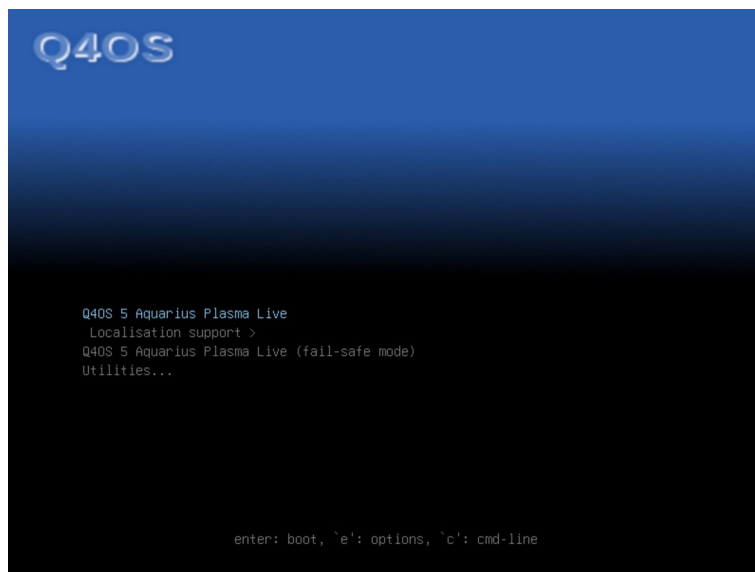
- **KDE Plasma** — сучасне зручне і гнучке середовище. Користувачі можуть **налаштувати практично кожен аспект робочого столу**: від тем, іконок, віджетів і шрифтів до поведінки вікон, панелей та навіть анімацій. Plasma представляє **сучасний та елегантний інтерфейс** із темою "Breeze" за замовчуванням, яка є естетично привабливою та функціональною. Використання QML та OpenGL для апаратного прискорення забезпечує плавну анімацію та загалом **високу продуктивність**.
https://uk.wikipedia.org/wiki/KDE_Plasma_5
- **Trinity Desktop Environment (TDE)** — **легке і ефективне, споживає менше системних ресурсів** (оперативної пам'яті та процесорного часу) порівняно з більш сучасними та ресурсоемними середовищами, такими як KDE Plasma або GNOME. Це робить його ідеальним для старішого обладнання або для користувачів, які віддають перевагу мінімалістичному підходу. Оскільки TDE є продовженням KDE 3.5, воно **базується на перевірній і стабільній кодовій базі**. Розробники TDE продовжують виправляти помилки та покращувати сумісність з новим обладнанням, забезпечуючи надійну роботу.
https://uk.wikipedia.org/wiki/Trinity_Desktop_Environment

Q4OS з KDE Plasma існує лише для архітектури процесора x86_64 (64-bit). Q4OS з TDE існує для двох архітектур процесорів: x86 (32-bit) і x86_64 (64-bit). Програма OTaMan для Linux підтримує обидві архітектури. Для сучасних комп'ютерів рекомендується використовувати оболонку робочого столу KDE Plasma на архітектурі процесора x86_64 (64-bit).

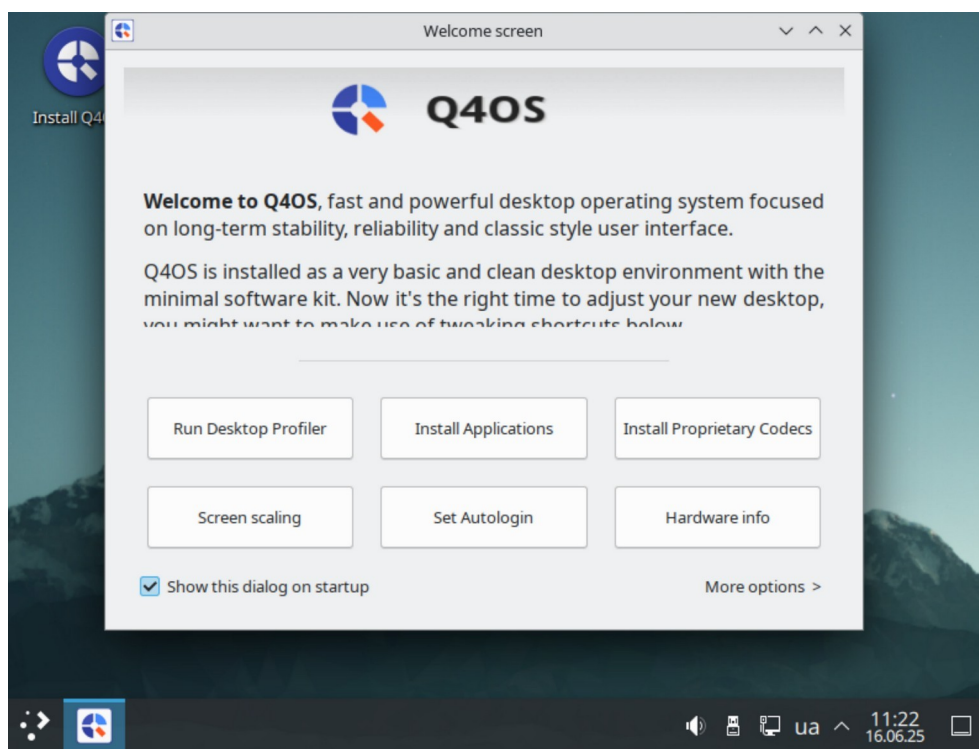
Інсталяційний образ необхідно записати на USB Flash. Детальну інструкцію можна отримати за адресою <https://otaman.org.ua/docs/howto-boot-iso.pdf>.

2. Встановлення Q4OS з KDE Plasma

Після завантаження з носія з'являється стартове меню.

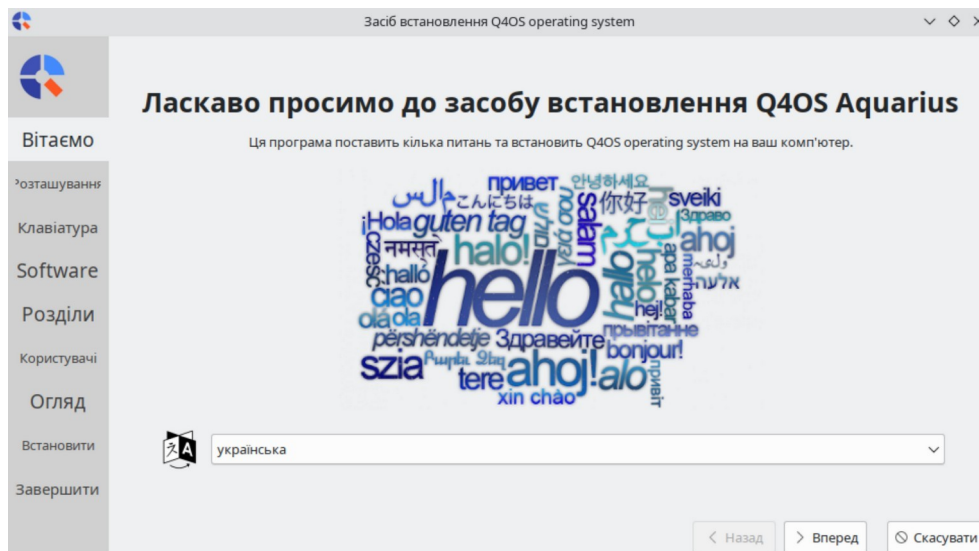

Натисніть Enter для старту системи. В процесі запуску буде запропоновано змінити роздільну здатність екрану, вибрати мову інтерфейсу, а також підключити до WiFi-мережі. Після успішного запуску ви побачите робочий стол Plasma і вікно вітання.

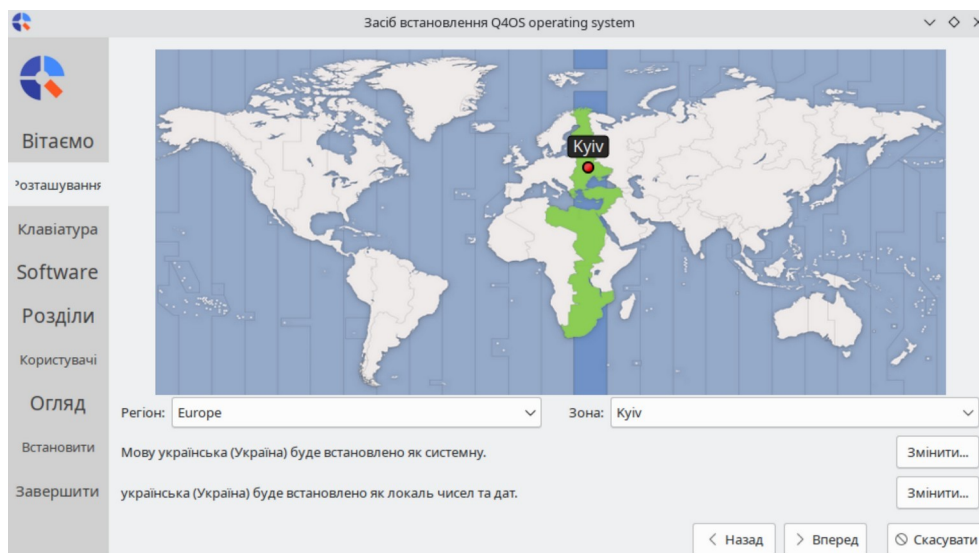

Увага! Дуже важливо, щоб на Вашому комп'ютері було встановлено правильну дату і час. Якщо системна дата буде відрізнятись від актуальної, то можуть виникнути проблеми при інсталяції. Причина в тому, що багато мережевих протоколів вимагають точного часу, щоб перевірити сертифікати SSL/TLS. Також автентифікація по WPA/WPA2 може мати таймштампи. UEFI може мати перевірки часу, які впливають на встановлення завантажувача. Також може блокуватись підпис сертифіката ядра, якщо час не в діапазоні його чинності.

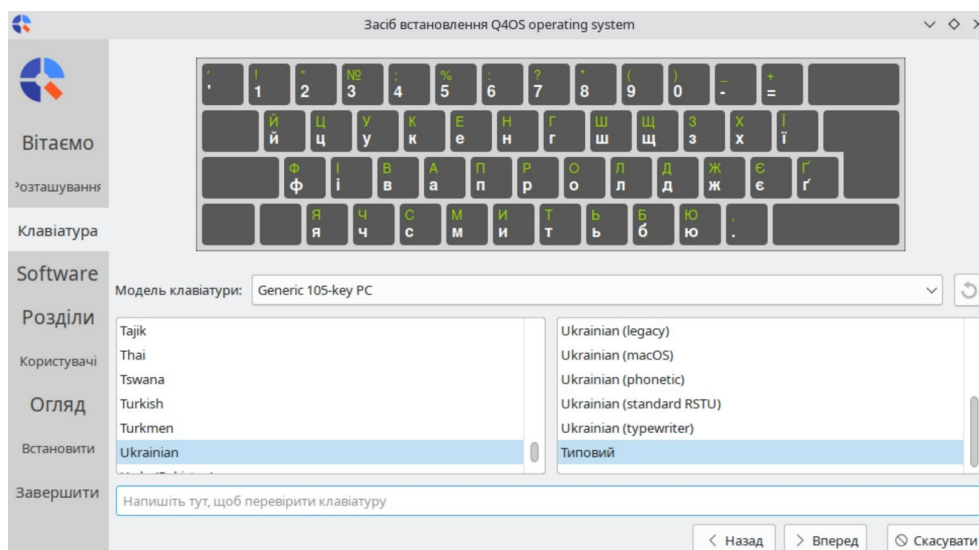
Закрийте вікно вітання і запустіть інсталяцію Q4OS. Для цього на столі є ярлик Install Q4OS.

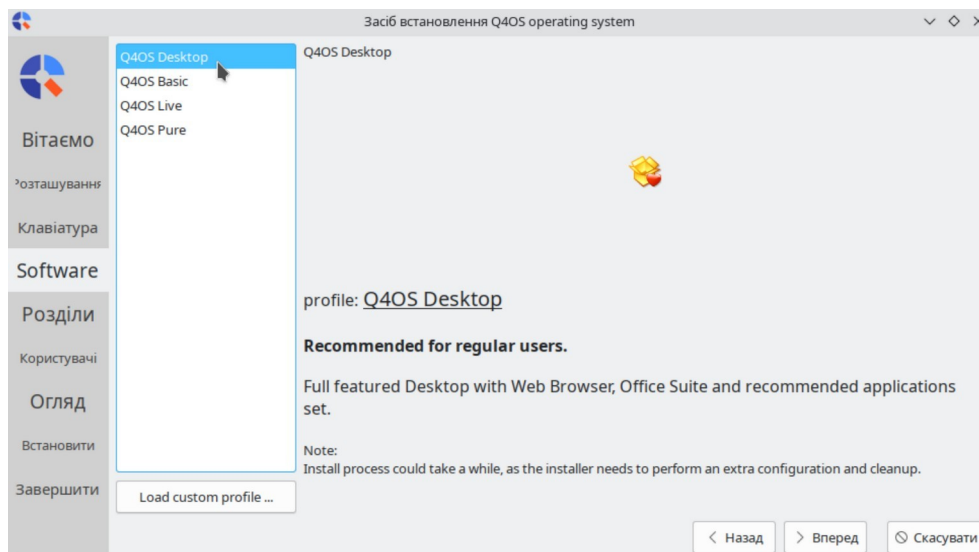
Натисніть кнопку Вперед. Якщо підключені до Internet, то регіон і часова зона будуть визначені автоматично.

Відповідно до регіону буде обрано клавіатуру і розкладку.

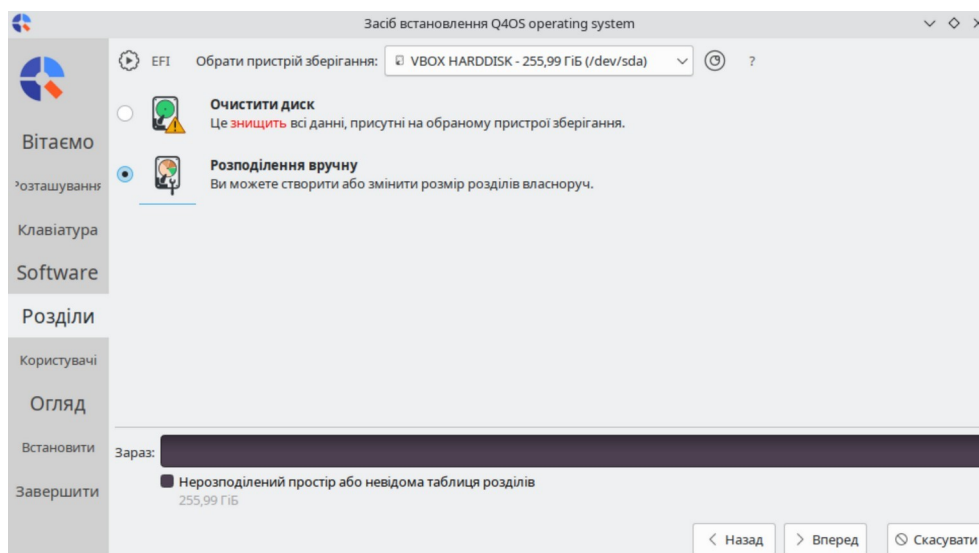

Оберіть профіль системи. Для функціонування OTaMan краще обрати профіль Q4OS Basic. Це забезпечить мінімальний розмір системи і максимальну швидкодію. Якщо бажаєте отримати повнофункціональне робоче оточення, то можете обрати профіль Q4OS Desktop.

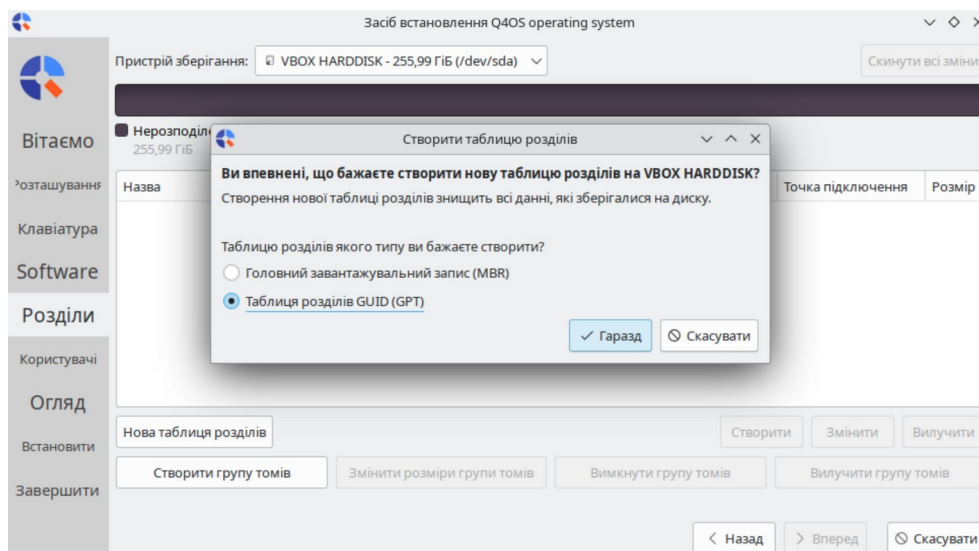

Планування розділів

Це дуже важливий крок. Рекомендуємо зробити це вручну:

Натисніть кнопку “Нова таблиця розділів”, щоб вилучити все і підготувати диск до створення необхідних розділів:

Увага! Усі дані, які були на Вашому диску будуть безповоротно видалені

Особливість розбиття диска в режимі UEFI

Для того, щоб система правильно працювала (зокрема могла завантажитися) з UEFI, при ручному розбитті диска треба обов'язково зробити точку монтування /boot/efi, в яку потрібно змонтувати FAT32 розділ з завантажувальними записами. Якщо такого розділу немає, то його треба створити вручну. При розбивці жорсткого диска в автоматичному режимі такий розділ створює сам установник.

Планування розділів

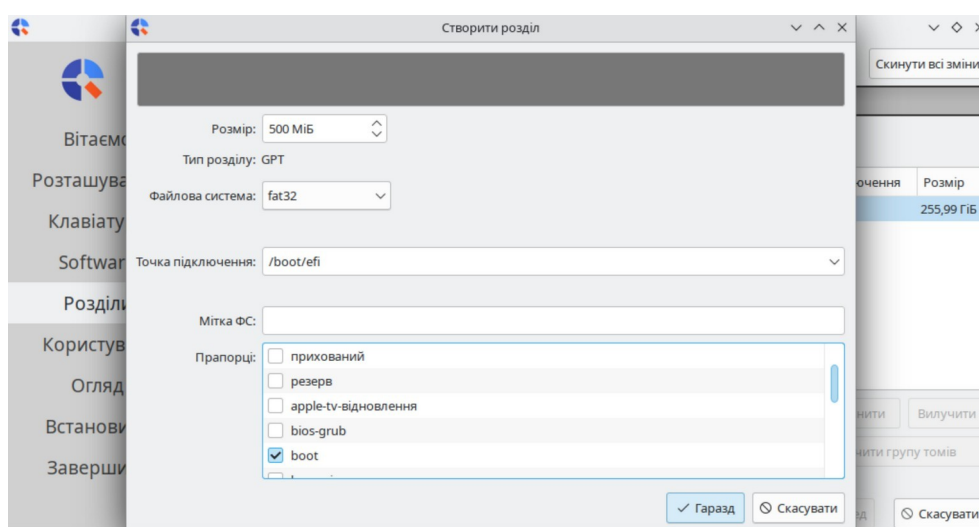
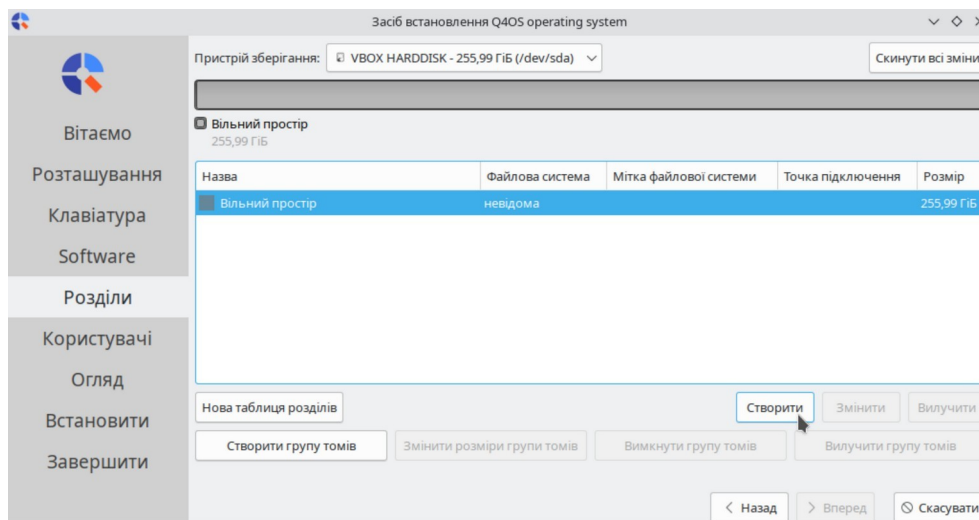
Тепер приступимо до планування розділів. Нам необхідно створити декілька розділів:

1. /boot/efi — розділ з завантажувальними записами для UEFI. Цей розділ необхідно створювати першим, рекомендований розмір 500 MiB з файловою системою FAT32. В режимі Legacy BIOS цей розділ не потрібний.
2. / — це корінь системи. Рекомендований розмір 30 GiB (30000 MiB).
3. /var — розділ для зберігання файлів, вміст яких часто змінюється. Рекомендований розмір 30 GiB (30000 MiB). Якщо ваш диск має розмір 500GB або більше, то можна виділити до 50 GiB.
4. /home — розділ для зберігання даних користувачів. Можна виділити все, що залишиться після розподілення місця між іншими розділами.
5. swap — розділ підкачки віртуальної пам'яті. Цей розділ використовується також для збереження стану системи при гібернації системи. Рекомендується виділити в півтора рази більше, ніж об'єм оперативної пам'яті. Наприклад, якщо ноутбук має 8 GiB оперативної пам'яті, то підкачку бажано зробити 12 GiB (12288 MiB).

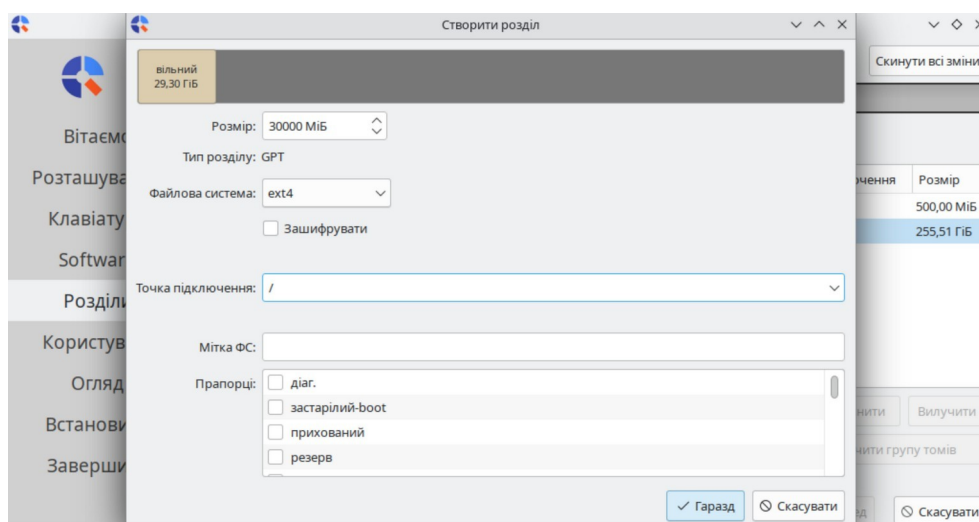
Більш детально можете прочитати про структуру каталогів Linux за посиланням:

http://wiki.kspu.kr.ua/index.php/Призначення_основних_системних_каталогів

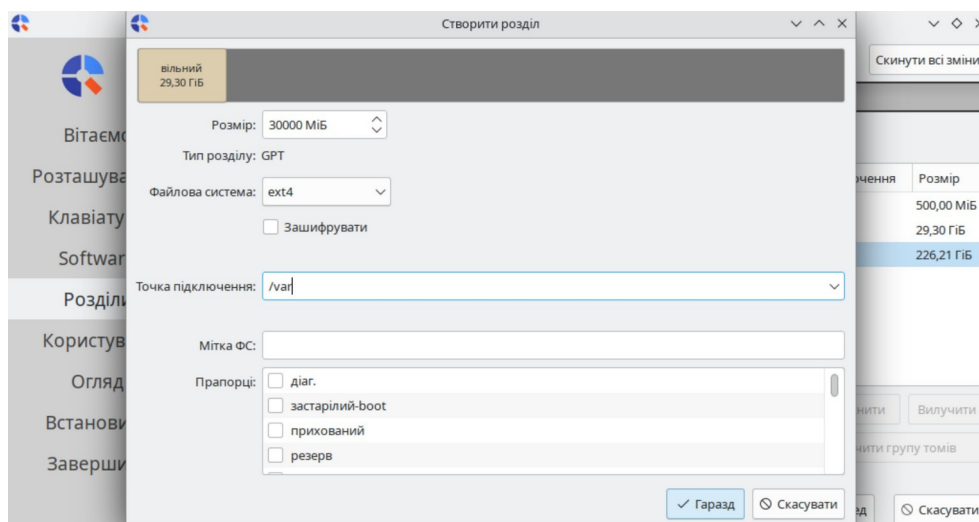
Виберіть вільний простір на диску і натисніть кнопку Створити і створіть EFI розділ:

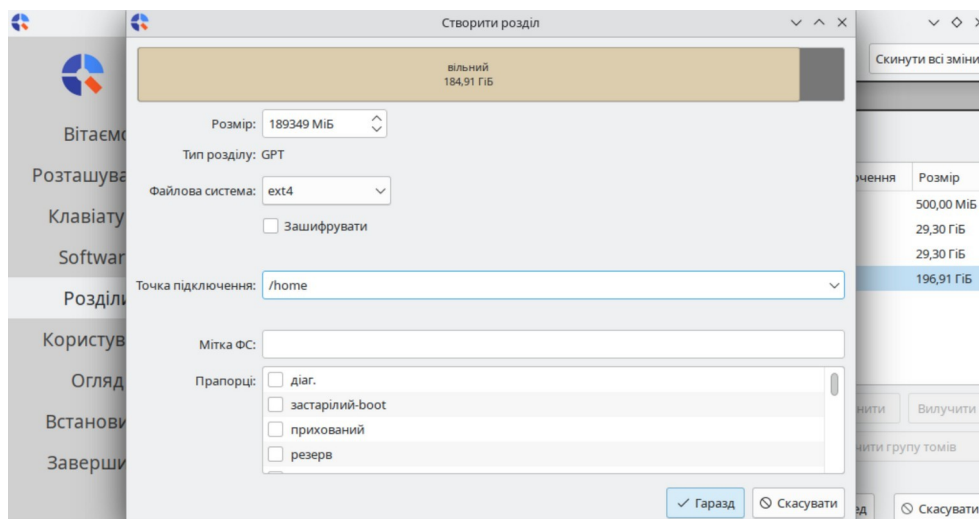
Потім створіть корневий розділ:

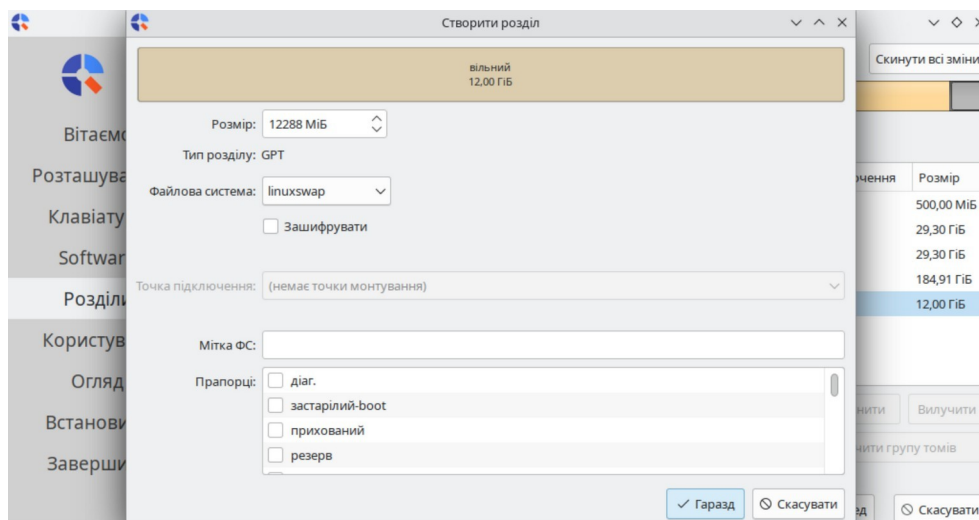
Потім створіть розділ /var:

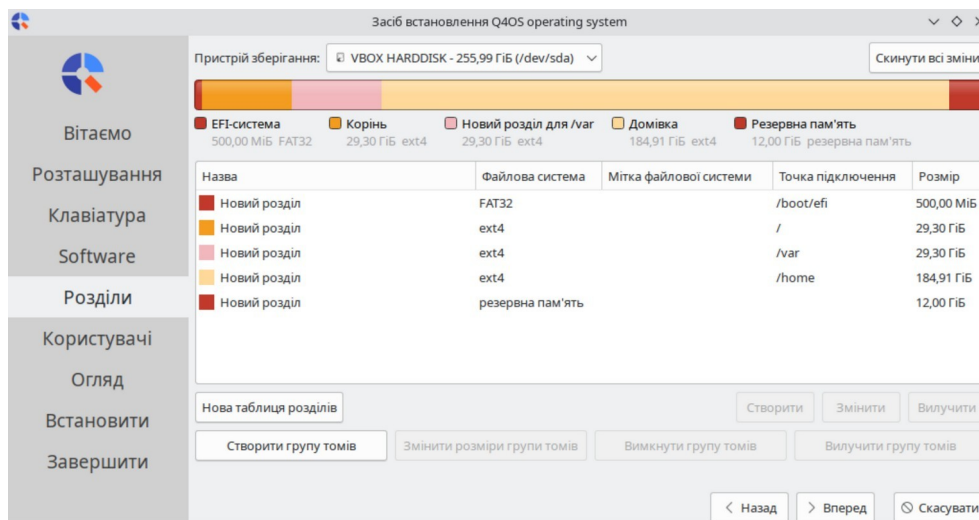
Потім створіть розділ /home. Щоб визначити його розмір відніміть від залишку вільного місця розмір, необхідний для розділу swap (підкачки віртуальної пам'яті). Для розділу swap рекомендується виділити об'єм рівний півтора об'єму оперативної пам'яті. Наприклад в нашому випадку для диску 256ГБ залишок вільного місця становить 201837 МіБ. Розмір оперативної пам'яті 8ГБ (8192 МіБ), тобто на swap потрібно $8192 \cdot 1.5 = 12288$ МіБ. Отже на /home виділимо $201837 - 12288 = 189549$ МіБ.

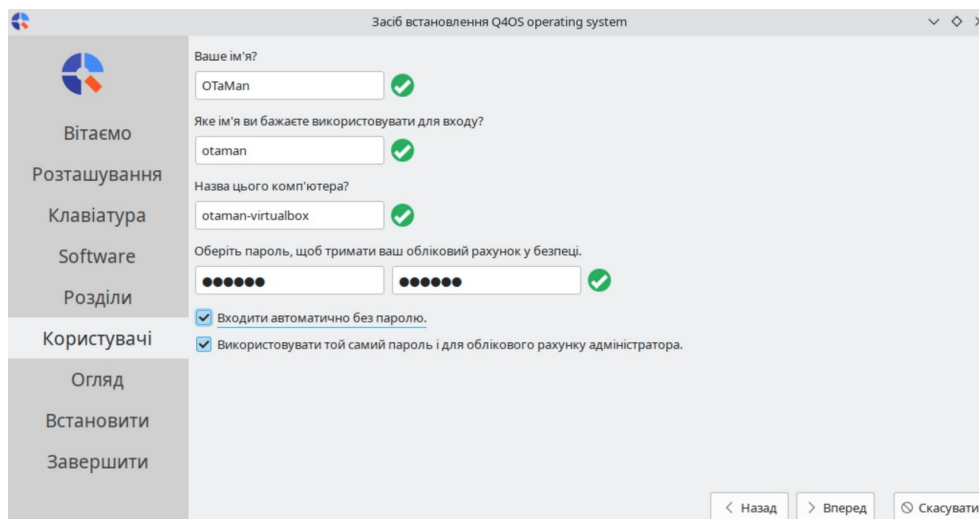
І нарешті розділ swap:

Тепер всі розділи створені. В режимі UEFI це виглядатиме приблизно так:

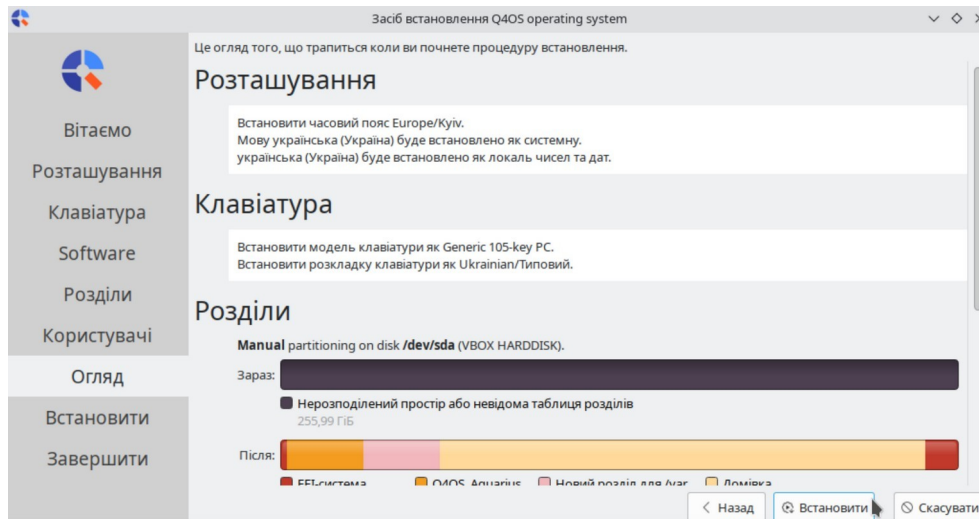
Наступний крок — встановлення ім'я користувача, ім'я комп'ютера і пароля користувача. Цей пароль знадобиться для налаштування системи, встановленні і оновлення програм.

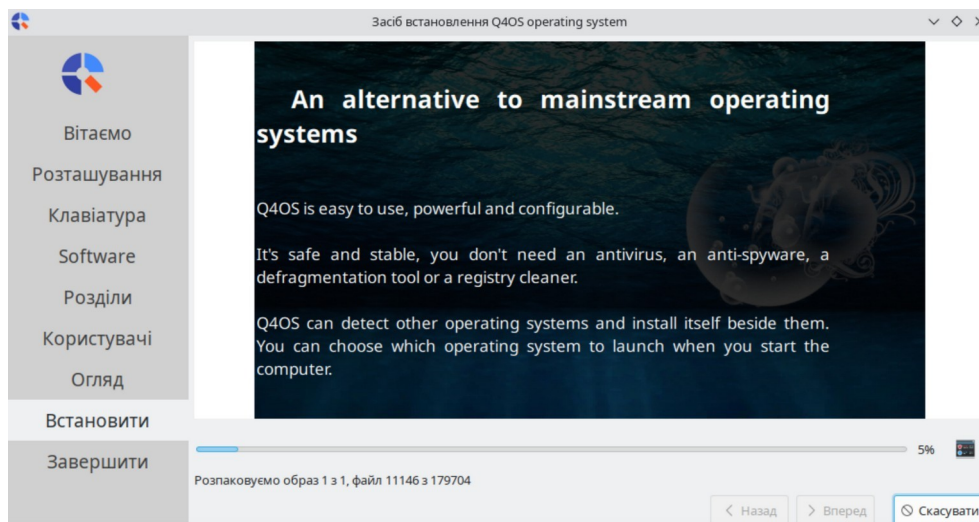
Рекомендоване ім'я облікового запису користувача **otaman**. Рекомендований пароль для користувача також **otaman**.

Встановіть прапорець “Входити автоматично без паролю” для автоматичної авторизації користувача при старті системи.

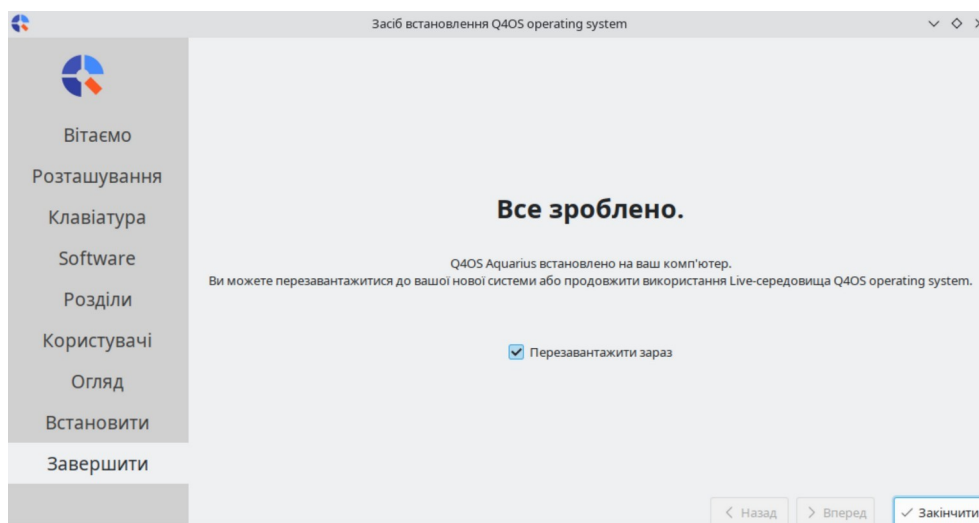
Тепер все готово для інсталяції. Перевіримо введені дані:

І натискаємо кнопку Встановити. Після цього розпочнеться власне інсталяція системи. Це може тривати 3-10 хвилин в залежності від швидкодії комп'ютера.

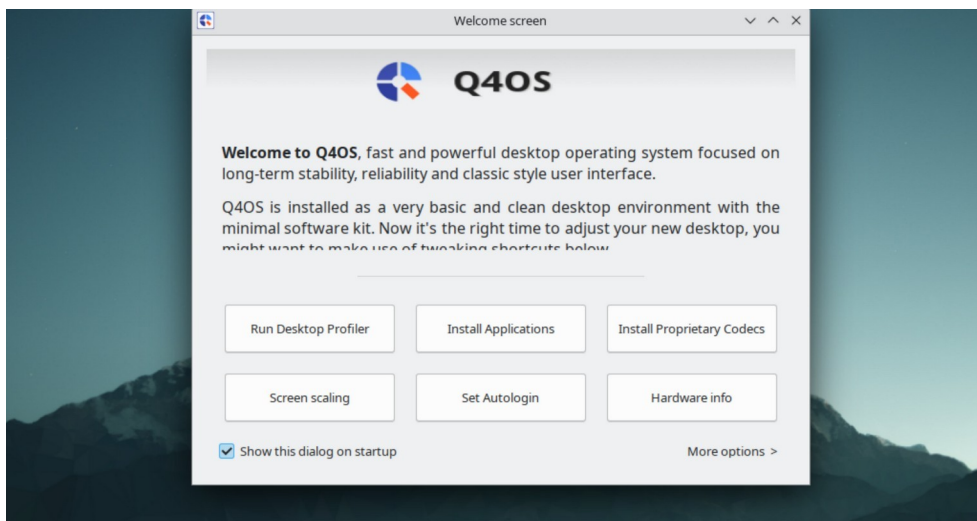

Після завершення інсталяції системи необхідно перезавантажити комп'ютер:

При завершенні роботи системи буде запропоновано вилучити носій з якого проводили інсталяцію. Можливо також знадобиться налаштувати EFI/BIOS для завантаження з

жорсткого диску (HDD або SSD). При старті системи буде знову запропоновано змінити роздільну здатність екрану. Після успішного запуску Ви побачите робочий стіл KDE і вікно вітання:

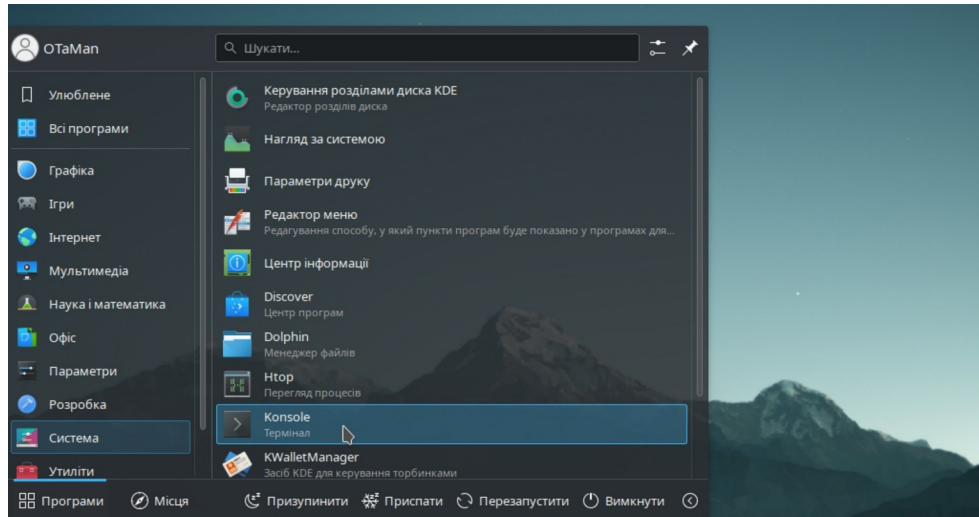
Вимкніть показ вікна вітання знявши помітку «Show this dialog on startup» і закрийте вікно вітання.

3. Встановлення OTaMan

Перевірте підключення комп'ютера до мережі з доступом в Інтернет.

Увага! В процесі установки буде завантажено великий об'єм файлів, тому рекомендується використовувати безлімітне з'єднання з Інтернет.

Для подальшої інсталяції запустити Термінал (Konsole)

У вікні термінала наберіть команду

su -l

Для запуску команди в терміналі необхідно натиснути Enter.

Введіть пароль адміністратора системи (root) і натисніть Enter

Увага! При введенні паролю в консолі символи не відображаються.

Перед завантаженням сценарію для автоматичного встановлення і налаштування необхідних компонентів необхідно видалити його попередні завантажені версії. Якщо завантаження сценарію виконується вперше після інсталяції системи, то цей крок можна пропустити.

rm install-debian.sh*

Завантажте сценарій для автоматичного встановлення і налаштування необхідних компонентів.

wget otaman.org.ua/install-debian.sh

і запустіть завантажений скрипт командою

bash install-debian.sh

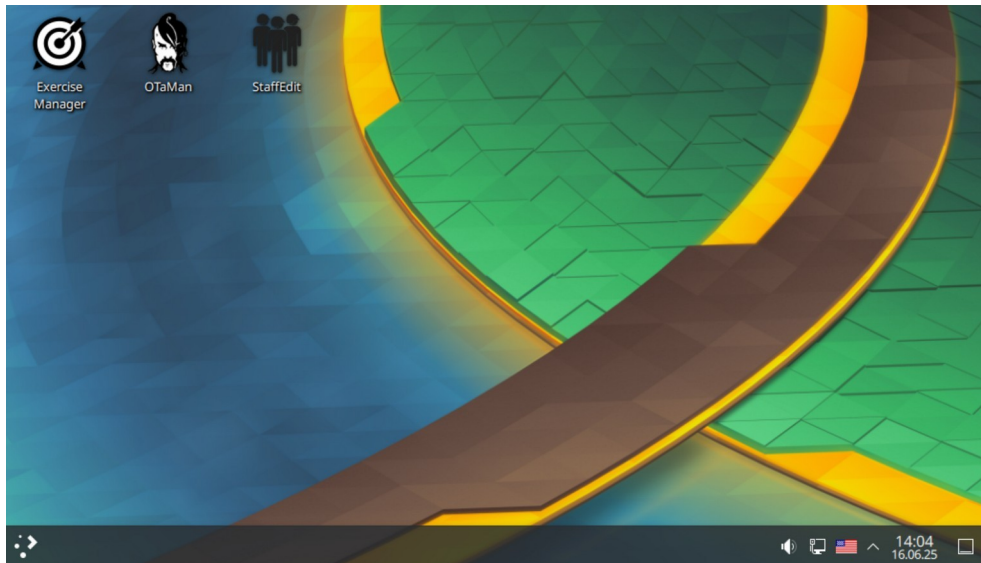
```
otaman@otaman-virtualbox:~$ su -l
Пароль:
root@otaman-virtualbox:~# wget otaman.org.ua/install-debian.sh
--2025-06-16 14:00:39-- http://otaman.org.ua/install-debian.sh
Визначення назви otaman.org.ua (otaman.org.ua)... 185.249.161.170
Встановлення з'єднання з otaman.org.ua (otaman.org.ua)[185.249.161.170]:80... з'єднано.
HTTP-запит надіслано, очікуємо на відповідь... 301 Moved Permanently
Розміщення: https://otaman.org.ua/install-debian.sh [nepeXd]
--2025-06-16 14:00:39-- https://otaman.org.ua/install-debian.sh
Встановлення з'єднання з otaman.org.ua (otaman.org.ua)[185.249.161.170]:443... з'єднано.
HTTP-запит надіслано, очікуємо на відповідь... 200 OK
Довжина: 1384 (1,4K) [application/x-sh]
Зберігаємо до 'install-debian.sh'

install-debian.sh 100%[=====] 1,35K ---KB/s за 0s

2025-06-16 14:00:39 (29,2 MB/s) - 'install-debian.sh' збережено [1384/1384]
root@otaman-virtualbox:~# bash install-debian.sh
```

В залежності від швидкодії комп'ютера та Інтернет, а також кількості оновлень процес встановлення може зайняти від 1 до 30 хвилин.

Після успішного завершення роботи скрипта система буде автоматично перезавантажена.

Тепер все готово для використання OtaMan.

Інструкцію по оновленню Debian Linux і OtaMan можна отримати за посиланням <https://otaman.org.ua/docs/howto-update-debian.pdf>.